

Kom eens uit je huisje!

activiteitenboekje

© ANMEC

Kom eens uit je huisje!

Activiteitenboekje

Tekst   Marijntje van Gisbergen, Dineke Bult,
Merieke Wijten, Marc Veekamp

Layout   Jolanda van der Heijden

Telefoon   020 - 622 54 04
E-mail   anmec@anmec.nl
Website   www.anmec.nl

november 2013

Inhoud

Kom eens uit je huisje	5
Samen zorgen voor slakken	7
Kijken, voelen, ruiken	8
Slakkengangetje	9
Kijk, dit is een slak	10
Lezen over slakken	11
Zingen over slakken	12
Woordspelletjes met de slak	14

Kom eens uit je huisje!

Introductie

Met dit activiteitenboekje kunt u samen met uw peuters aan de slag met het thema Slakken.

Bij de activiteiten staan tips en suggesties om peuters te laten zorgen, onderzoeken, bewegen, knutselen, zingen en lezen over slakken!

Vorbereiding

Voordat u met uw peuters aan de slag gaat met de slakkenactiviteiten is het goed om na te denken hoe u en uw collega's omgaan met de volgende punten:

- Wie van de pedagogisch medewerkers is verantwoordelijk voor het verzamelen en de zorg van de slakken?
- Op welke manier betrek je ouders / verzorgers bij het thema Slakken?
- Op welke manier betrek je peuters bij het verzorgen van de slakken?
- Hoe betrek je peuters bij de activiteiten als ze bang zijn voor slakken of als ze het vies vinden om ze aan te raken?
- Hoe ga je om met peuters die slakken in hun mond stoppen of bijvoorbeeld met de slakkenhuisjes op de tafel tikken?
- Wie verzamelt materiaal voor het aankleden van de ruimte en het uitvoeren van de activiteiten?

- Bekijk van tevoren of er plekken in de buurt zijn waar je met peuters ook slakken kunt vinden.

Samen met ouders

Nodig ouders en verzorgers uit om de slakken te bekijken en informeer hen over het thema. Maak bijvoorbeeld foto's van de activiteiten en laat peuters aan de hand van deze foto's aan hun ouders of verzorgers vertellen over het thema. Door ouders te informeren kunnen zij het initiatief nemen om thuis ook aandacht aan het thema te besteden. Bovendien hebben de slakken in het weekend ook verzorging nodig, misschien zijn er ouders met een logeerklepje?

Een praatje

De levende slakken en de gekozen activiteiten zullen leiden tot gesprekjes met de peuters.

Enkele tips: geef de peuters de tijd en de ruimte om te reageren, speel vragen van peuters door naar andere peuters, wees nieuwsgierig naar wat peuters denken en reageer eens met een bewering in plaats van een vraag.

Enkele suggesties voor een slakkenpraatje:

- Wat vindt een slak lekker, vind jij dat ook lekker?
- Waar slaapt een slak?
- Hoe loopt een slak?
- Heeft een slak ogen, een neus, mond of pootjes?
- Hoeveel steeltjes zie je op de kop van de slak, waar zouden ze voor zijn?
- Welke kleuren heeft een slak?
- Hoe voelt een slak?
- Waar gebruikt een slak het slijm voor?
- Is een slakkenhuis zwaar voor een slak?
- Is een slak sterk?

Slakkenweetjes

- Slakken houden van vochtige, donkere plekjes.
- Slakken lusten graag slablaadjes, wortel, appel en aardappel.
- Het slijm van een slak beschermt hem tegen uitdrogen en verwondingen door scherpe voorwerpen.
- De bovenste twee steeltjes op de kop van de slak zijn de ogen, de onderste twee zijn voelsprieten.
- Slakken komen uit een ei.
- Slakken hebben een tong als een rasp; je kunt ze horen eten.
- Slakken zijn tweeslachtig, dus man en vrouw tegelijk.
- Het huisje van een slak, groeit met de slak mee.
- Merels, egels, padden en muizen eten graag slakken.

Samen zorgen voor slakken

Slakken verzamelen

U kunt ervoor kiezen om de slakken zelf te zoeken of dit samen met de peuters te doen. Slakken kunt u het beste vinden op een vochtige, donkere plek. Kijk eens goed onder planten en struiken. Daar vind je ze vaak.

Slakkenbak

Voor een goed slakkenhotel heb je een aquariumbak, terrariumbak of een andere grote bak nodig. Deze bak sluit je van bovenaf met fijn gaas of folie met een paar gaten; slakken hebben frisse lucht nodig!

Doe op de bodem van de bak een laagje grond of aarde. Verzamel samen met de peuters bladeren, boomschors, steentjes en takken en doe deze in de bak erbij. Zoek eventueel extra slakken in de omgeving. Nu kunnen de peuters

de slakken voorzichtig in de bak doen. Houd de slakken niet langer dan een week in de bak. De slakken zullen na alle aandacht en drukte weer toe zijn aan vrijheid en een natuurlijke omgeving. Kies een beschutte plek uit en laat ze na een week samen met de peuters vrij.

Verschonen

U kunt de slakkenhotels schoonmaken door de slakken even uit de bak te halen. Haal elke dag de resten eten uit de bak en verwijder de poepjes (dit zijn de dunne donkere lijntjes). Besproei de slakken dagelijks. Als het vochtig is in de bak, komen de slakken tot leven en kunnen de peuters de slakken goed bekijken.

Eten

Slakken eten graag slablaadjes, rauwe aardappelen, wortelen, appels of rauwe champignons.

De peuters kunnen de slakken voeren door ze elke dag wat verse groente of fruit te geven. Haal verlepte, vieze of aangevreten stukjes uit de bak om rotting te voorkomen.

Materialen lenen bij de NatuurMEdiatheek

Verschillende materialen beschreven in deze handleiding zijn te leen in de NatuurMEdiatheek. Te denken valt aan:

- terrariumbakken
- slakkenspiegelbak
- (opzet) loepen
- lespakket slakken (incl. voorleesboekjes, terrariumbak, slakkenspiegelbak en handpop slak)

Bezoektijden NatuurMEdiatheek: woensdag van 13.00 - 17.00 uur. Op andere werkdagen en in de schoolvakanties, alleen op afspraak. Voor een overzicht van de materialen kunt u kijken op onze website: www.anmec.nl. Wilt u materialen aanschaffen, dan zijn deze te bestellen op www.veldwerkwinkel.nl.

Kijken, voelen en ruiken

BENODIGDHEDEN

- plantenspuit
- glasplaatje of slakkenspiegelbak
- zwart papier
- opzetloep
- stukje appel

ACTIVITEITEN

- Laat de peuters die dit willen een slak op de hand nemen of op de tafel voor hen kruipen. De peuters bekijken hun slak met een loepje of opzetloep. Laat ze opnoemen wat ze allemaal zien.
- Besproei een slak met een plantenspuit. De slak zal gaan bewegen. Nu kunnen de peuters de slakken goed bekijken!
- Laat een slak over een glasplaat of spiegelbak kruipen. De peuters kunnen zo goed de onderkant van een slak bekijken. Ze zullen zien hoe een slak zich voortbeweegt.
- Laat een slak kruipen op zwart papier. Het slijmspoor van de slak wordt nu goed zichtbaar. Laat de peuters het spoor van de slak volgen.
- Geef een slak een stukje appel. Laat de peuters heel stil luisteren naar de etende slak, horen ze hem smakken?

- Raak voorzichtig de steeltjes van de slak aan. Laat de peuters kijken naar de reactie van de slak. De slak zal zijn ogen snel intrekken.
- Laat de peuters een slak voelen en ruiken. Laat hen nadenken wat nog meer zo voelt en ruikt.

Slakkengangetje

Slakkenbewegingen

BENODIGDHEDEN

- dozen of kussens

ACTIVITEITEN

- Laat de peuters bewegen als een slak. Laat hen bijvoorbeeld op de buik en met de handen op de rug rondkruipen. Zijn de peuters snel of langzaam?
- Laat peuters, terwijl ze bewegen als een slak, een slakkenhuisje meenemen. Laat ze zelf iets zoeken, bijvoorbeeld een doos of kussen, om op hun rug te leggen en laat ze hier verder mee bewegen.
- Een slak houdt niet van de zon, want dan droogt ze uit. Een slak komt graag op donkere natte plekken. Maak het donker en laat de peuters verder bewegen als een slak.
- Als het licht is, kruipen de slakken in donkere holletjes of in hun huisje. Laat de peuters donkere holletjes maken waar ze in kunnen wegkruipen als je het licht aandoet. Denk eraan dat ze traag naar hun holletje moeten kruipen, net als een slak.

Slakkenspoor volgen

BENODIGDHEDEN

- doorzichtig plakband

ACTIVITEITEN

- Maak een slakkenspoor van doorzichtig plakband. Plak deze plakband als een spoor op de grond, over stoelen en andere voorwerpen en laat het spoor overall omheen slingeren.
- Laat de peuters het slakkenspoor volgen.
- Laat de peuters ook zelf een spoor maken.

Kijk, dit is een slak!

Slak van proppen

BENODIGDHEDEN

- Verschillende groottes papier
- kokers, bijvoorbeeld wc-rolletjes
- lijm

ACTIVITEIT

De peuters verfrommelen het papier tot een prop. Daarna kiezen zij een koker om hun prop op te plakken. Wanneer de prop erop geplakt is, hebben ze al een slak!

Slak van brooddeeg

BENODIGDHEDEN

- 1 kop zout
- 3 koppen witte bloem
- 1 kop water
- 1 theelepel slaolie
- een mengschaal

ACTIVITEIT

Knead met de peuters de ingrediënten tot een bol deeg. Verdeel het deeg in kleine bolletjes voor ieder kind. Laat zien hoe je een lange rol kunt maken van het deeg en hoe je deze kunt oprollen tot een slakkenhuisje. Laat de peuters zelf een slak maken.

Slak van wol

BENODIGDHEDEN

- donker papier
- lijm
- wol

ACTIVITEIT

Teken met lijm op een donker vel papier een slakkenhuisje. Laat de peuters op deze lijnen het wol plakken.

Lezen over slakken

Hoe een slome slak op tijd kwam,
Dorothy Stewart

Ben jij een slak, Judy Allen

Tien glimmende slakken, Ruth Galloway

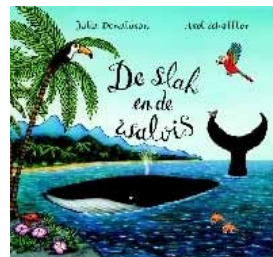
Slijmpie de slak, Margriet de Graaf

Sjaak Slak, Renske Huisman

Slak en walvis, Stephen Donaldson

Zingen over slakken

Lange, lange, langzaam

*Heeft géén pootjes om te staan
Heeft een huisje op zijn rug
Hoeft niet haastig, hoeft niet vlug
Langzaam glijdt hij langs een takje
Weet je het al?
Het is een...*

Rara

*Het heeft een huisje op zijn rug.
Daarom loopt het niet zo vlug.
Het kruipt langzaam over straat.
Ik denk dat je het nu wel raadt...*

Twee slakken

*Twee kleine slakjes hielden van elkaar
Ze gingen samen trouwen
Toen werden ze een paar
Ze hebben hun huisjes op elkaar gezet
Nu wonen ze gezellig samen in een flat*

Uit: Groot versjesboek van Mariannen
Busser en Ron Schröder

Juffrouw slak

The musical score is written on a single treble clef staff in the key of D major (one sharp). It consists of four lines of music, each with a different time signature: 3/4, 2/4, 3/4, 2/4, and 3/4. The lyrics are written below the notes, and chords are indicated above the staff. The lyrics are: "In een bont be-schil-derd huis- je woont me - juf-frouw Slak. In dat huis - je zit geen raam - pje en het heeft geen dak. Maar het klei - ne glib-ber - slak - je heeft het naar haar zin, want haar lan - ge glad-de lijf - je past pre - cies er - in!"

D A7 D

In een bont be - schil - derd huis - je woont me - juf - frouw Slak.

A7 D

In dat huis - je zit geen raam - pje en het heeft geen dak.

A D Em A

Maar het klei - ne glib - ber - slak - je heeft het naar haar zin,

G D A7 D

want haar lan - ge glad - de lijf - je past pre - cies er - in!

Instrumenten

Speel de laatste drie lettergrepen van elke versregel op een woodblock mee. Dit geeft een grappig effect. Wanneer de peuters het lied goed kennen, spelen ze deze fragmenten met een orkestje van een schellenraam, een trom en claves mee.

Uit: Kleuterwijs van Frans Haverkort

Woordspelletjes met de slak

Activiteiten

- Maak een woordvel met alle woorden die te maken hebben met de slak. Hang er afbeeldingen bij, maak tekeningen of laat de peuters dit doen.
- Welk woord hoor je iedere keer weer?
Slakkenhuis, slakkenspoor, slakken-gangetje, naaktslak...
- Welke letter hoor je steeds vooraan?
Slak, slijm, spoor, steeltjes...
Bedenk nog meer woorden die beginnen met een s.
- Klap samen met de peuters de lettergrepen van de woorden:
/slak/
/slak/ken/
/huis/je/
/slak/ken/huis/je/
/spoor/
/slak/ken/spoor/
/steel/tjes/
/ho/tel/
/slak/ken/ho/tel/
/ap/pel/
/loep/

- Bekijk samen het slakkenhotel en speel het spelletje 'Ik zie, ik zie wat jij niet ziet en het is ...'.
Eventueel kunt u in plaats van een kleur, ook een beginletter noemen.
- Bespreek eerst onderstaand rijmpje en bedenk daarna rijmwoorden op slak.
bak, plak, vlak, hak, krak ....
Maak van deze woorden samen met de peuters een nieuw rijmpje.

*Het heeft een huisje op zijn rug.
Daarom loopt het niet zo vlug.
Het kruipt langzaam over straat.
Ik denk dat je het nu wel raadt...
Het is een slak!*

